No. 3. 1837.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 6 Januarij.

FRANKRIJK.

PARIJS DEN 2DEN JANUARIJ.

Gisteren ter gelegenheid van het nieuwe jaar zijn den Koning de gebruikelijke gelukwenschingen gebragt, zoo door het korps diplomatiek, als door deputatien uit de beide kamers en van den staatsraad; ook werden als naar gewoonte de officieren der nationale garde op de Tuilerien toegelaten, en was hun getal, zeker ter oorzake van den jongsten aanslag, ditmaal zeer groot. Heden deelt de Moniteur de bij die gelegenheid gedane aanspraken en antwoorden mede, welke, uit hoofde van het gevaar waarmede 's Konings leven pas is bedreigd geweest, thans van eenig meerder belang dan wel gewoonlijk waren. De aanspraak van den heer *Appony* uit naam der leden van het korps diplomatiek, onderscheidde zich door een minder gedwongen toon als welke vroeger in soortgelijke officiele aanspraken van de gezanten der vreemde mogendheden doorstraalde; hij sprak van de bestaande eendragt en het vertrouwen in de betrekkingen der hoven, die nieuwe en steeds sterker waarborgen voor toekomstige orde en voorspoed gaven. De aanspraak van den heer *Pasquier*, als president van de kamer der pairs, onderscheidde zich slechts door hare buitengewone lengte, doch die van den president der kamer van afgevaardigden, den heer *Dupin* (heeft dit jaar, even als het vorige, weder veel stof tot aanmerkingen gegeven, wegens de vrijheid waarvan de president gebruik maakt), om zoo al niet geheel zijne bijzondere gevoelens, dan toch slechts die van een deel der kamer, als de uitdrukking van de geheele kamer, in meer of min bedekte termen voor te dragen; waarin vrij duidelijk eene critiek van het stelsel of van den geest van het tegenwoordig bestuur doorstraalt.

» Wij wenschen – zeide de heer *Dupin* onder anderen hoofdzakelijk – aan ons land voorspoed en vrede, maar ook de bevrediging dier zedelijke behoeften der menschelijke maatschappijen, die de volken kracht en waarde geven, een goed volks onderwijs, *zedelijkheid in handelingen*, de eer, de fransche eer bovenal, en als gevolg van deze, de vervulling van alle pligten, *overeenstemming van daden met beginselen en eeden* . . . . Onze jonge Prinsen, ons dapper leger, wenschen wij overal *waar het welbegrepen belang des lands* hunne dienst zal vereischen, voorspoed toe, waar *de deugdelijkheid der overwinning* gesteund wordt door *regtschapenheid in het bestuur* . . . . . Eene goede wetsbedeeling is de eerste voorwaarde van een deugdzaam gouvernement; onregtmatige vonnissen of *straffeloosheid der schuldigen* zijn de werkdadigste oorzaken tot losmaking van alle banden. Aan de regtsmagt wenschen wij de noodige eigenschappen toe, voor die onpartijdige, *voor allen even gelijke* regtsbedeeling, welke, door eene hooggewigtige vinding onzer wetten, alleen daarom *uit 's konings naam* gegeven wordt, om daardoor te beter aan te toonen, *dat zij boven ieder zonder onderscheid verheven is en niemand er naar staan kan om zich boven dezelve te stellen.*" — In deze laatste zinsnede inzonderheid heeft men eene toespeling op de straffelooze bevrijding van den jongen *Napoleon* meenen te zien. De koning heeft intusschen al deze aanmerkingen in zijn antwoord ter zijde gelaten, en zich bepaald voornamelijk te spreken, over hetgeen hem persoonlijk, de regten der kroon en de opvolging op den troon betrof. Dit gedeelte, waarop ook bij het antwoord aan de pairs bij herhaling werd teruggekomen, en 't welk uit hoofde der omstandigheid niet zonder belang is, luidde als volgt:

» De kamer kent de genegenheid die ik haar toedraag; zij weet hoe waard de betuiging harer gevoelens mij is, vooral hoe nuttig om degenen die dergelijke aanslagen beramen, te toonen dat dezelve immer vruchteloos zullen wezen, dat Frankrijk mijn zoon denzelfden steun, dezelfde medewerking zoude verleenen, en hunne snoode plannen mislukken en verijdeld zouden worden. Ja, mijne heeren, het zijn deze algemeen verkondigde en erkende waarheden, die ons voor de herhaling van dergelijke verfoeijelijke pogingen zullen behoeden en die onze nationale eer den hoon zullen besparen, door die ellendelingen haar aangedaan, gelijk ook den nadeeligen indruk daaruit voor den Franschen naam door geheel Europa en de beschaafde wereld ontstaande. Het wordt tijd het klein getal bedorven gemoederen, die ons aan zulke groote gevaren blootstellen, de magt te benemen. Ik spreek niet van de gevaren die mij bedreigen; mijn bloed is voor het vaderland veil, en ik zal steeds bereid zijn het daarvoor te storten . . . . . Maar ik spreek van Frankrijk, van deszelfs geluk, deszelfs rust en veiligheid, van de vastheid van deszelfs instellingen. (*Hier verdubbelden de toejuichingen, die bij herhaling reeds waren losgebroken.*) — Ik zeg u dank voor de medewerking tot derzelver verdediging. Gij weet het, of gij op mij, op mijne volharding rekenen kunt. Ik heb het vertrouwen, dat mij, met de hulp der Voorzienigheid, die mij zoo dikwerf ten schild gestrekt heeft, Frankrijk zullen behoeden kunnen voor den terugkeer dier noodlottige gebeurtenissen en het schip van den staat voor dergelijke stormen." Bij deze woorden daverde de zaal op nieuw van het gejuich.

— Men denkt dat de woorden van den heer *Dupin* even als het vorig jaar in de kamer tot eene discussie zullen aanleiding geven. Zoo hem van den eenen kant over deze onvoegzame aanmatigingen scherpe verwijtingen zullen worden gedaan, vindt hij zijn gedrag van elders toegejuicht, en kreeg hij onder anderen gisteren een aantal bezoeken, om hem over zijn zoogezegd kloek bestaan te complimenteren.

— Men verzekert dat de koning het doodvonnis van den hoofdaanlegger des komplots te Vendôme, *Bruyant*, in 10 jaren detentie verzacht heeft.

— Blijkens een staat der bevolking van het koningrijk, in den *Moniteur* voorkomende, bedraagt dezelve tegenwoordig 35,540,908 zielen; in 1831 bedroeg zij 32,560,339; in 1826 31,845,428 en in 1821, 30,465,291; in 15 jaren heeft men dus eene vermeerdering van 5,075,617 zielen; alleen de departementen Lot-et-Garonne en Tarn-et-Garonne, leveren sedert de laatste vijf jaren eene vermindering op.

— Het dagblad *le Toulonnais* beweert dat 12,000 man troepen, door vier generaals gekommandeerd, met 2 batterijen veldstukken, deel van de nieuwe expeditie naar Constantine zullen uitmaken. De hertogen *van Orleans* en *Nemours* zouden beiden den togt bijwonen en eenige dagen te Constantine verblijven, terwijl middelerwijl de hertog *van Joinville* op het schip *de Hercules* ter hoogte van Bona zoude verblijven. Hetzelfde blad verzekert stellig, dat het getal gesneuvelden op den jongsten togt ten minste 1000 heeft bedragen.

— De *Moniteur* deelt heden de volgende telegraphische depeche uit Bayonne mede:

» De bevrijding van Bilbao is zeker; de vijand heeft omtrent 1000 man met een deel zijner artillerie verloren."

Dit kort berigt van den *Moniteur*, reeds gisteren door het officieel blad voorloopig vermeld, vindt zich meer uitvoerig bevestigd in de buitengewone bladen en bijzondere berigten uit Bayonne en Bordeaux van den 30sten. Het verhaal komt hierop neer: Den 23sten stonden de beide partijen, *Espartero* en *Villareal*, tegen over elkander op geringen afstand van Bilbao. *Espartero* had zich met de stad in verstandhouding gesteld en vernomen, dat dezelve het kwalijk langer dan 48 uren zou kunnen uithouden. Hij besloot daarop den aanval op de karlisten, die de hoogten voor de stad bezet hielden, te beproeven, en viel hen in den morgen van den 24 en 25sten met zijne vereenigde magt aan. Na een vrij hevig gevecht zagen de karlisten zich genoodzaakt te wijken en met een aanmerkelijk verlies af te trekken, waarop *Espartero* ten elf ure van den 25sten zijn' intogt in de stad deed en deze alzoo bevrijdde. De stad zelve werd in den jammerlijksten toestand gevonden; zij was van krijgs- en levens-voorraad bijna ontbloot. Wat de karlisten aangaat, deze zouden, volgens 't geen het *Charte* vermeldt, een verlies geleden hebben van 600 gesneuvelden en ruim 300 gevangenen, en daarbij genoegzaam al hun geschut, te weten 25 stukken, in den steek gelaten hebben. Naar een onzer avondbladen verzekert, had don *Carlos* met overhaasting zijn hoofdkwartier verlaten, en wist men niet werwaarts hij geweken was; volgens een ander berigt echter, was hij naar Villafranca vertrokken.

In de bijzondere berigten wordt gesproken van groote verdeeldheid in zijn' raad en onder de troepen ontstaan, ten gevolge van het opbreken van het beleg van Bilbao; op die geruchten, van eene partijdige zijde voorkomende, valt intusschen weinig staat te maken.

De aftogt der karlisten van Bilbao, ofschoon wel te vermoeden zijnde, kan men als vrij nadeelig voor de zaak van don *Carlos* beschouwen, daar hij thans de hoop om een vast punt in bezit te krijgen, geheel ziet vervlogen, en nu met de geheele magt der constitutionelen, die langzamerhand naar den kant van Navarre is opgetrokken, te doen zal krijgen.

De berigten uit Madrid gaan tot den 25sten, doch behelzen weinig bijzonders; zij spreken alleen van overblijfselen der benden van *Gomez* en *Cabrera*, die sommige streken van Andalusien in onrust blijven houden; hetzelfde vernam men uit Gallicie.

— Ter beurze heerschte heden ter zake der likwidatie veel drukte. Door de speculanten werden de 3 pCt. renten voor 't einde in likwidatie opgedreven. Op het oogenblik van de sluiting der beurs had

er echter weder eenige verflaauwing plaats. Het voorschieten van 10 millioen fr. door de Fransche bank heeft niet weinig gestrekt om den koers bij de likwidatie aldus staande te houden. — De Spaansche fondsen rezen ten gevolge der tijdingen van Bilbao van 20¾ tot 22⅛. De notering was heden (2 Januarij) als volgt: 5 pCt. 108,30; 3 pCt. 79,30; Nap. renten 97,30; Spanje Ardoin 21⅞, 22⅛, ¼; Passive 6⅛; Differed. 8½; Rom. L. 101.

BELGIE.

BRUSSEL, den 4den Januarij.

Gisteren heeft de inwijding van den spoorweg in Belgie voor het gedeelte van Mechelen naar Termonde plaats gehad. Een deel der ministers, de gouverneur der provincie, met de hoofd-ingenieurs voor den aanleg van den weg, de heeren *Simons* en *de Ridder*, benevens vele andere autoriteiten, begaven zich daartoe vroegtijdig over den spoorweg van Brussel naar Mechelen, waar de autoriteiten van Antwerpen en die van Termonde reeds aangekomen waren, de laatste in 22 met vlaggen versierde wagens, rijtuigen en diligences; waarop gezamenlijk de togt over den nieuwen weg naar Termonde werd voortgezet. Vorst *Leopold*, met een aanzienlijk gevolg, had zich mede derwaarts begeven, en werd door den burgemeester met eene aanspraak begroet. Op het stadhuis te Termonde werd een luisterrijk feestmaal gegeven; des avonds werd een prachtig vuurwerk afgestoken. Eene menigte nieuwsgierigen uit den omtrek was tot bijwoning der plegtigheid te Termonde zamengevloeid.

Ter Antwerpsche beurs van gisteren (4 Januarij) waren genoteerd: Belg. 100¼; O. Met. 103⅝; Sp. Ardoin 21⅝, ⅞, ¾; Differed. 8¼; Nap. renten 92½; B. Tavelière 56; Sicil. 92½; Rom. L. 100¾; id. te Antw. 99; Braz. 85. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ½ pCt. verlies k. z. — De Spaansche Ardoins waren zeer gezocht en ging in dit effect veel om. Dezelve werden geopend met 21⅝; en klommen tot 21⅞; bij het einde der beurs was de aanvraag eenigzins minder, evenwel bleef na beurstijd de koers nog op 21⅞.

ENGELAND.

LONDEN, den 31sten December.

Z. M. de koning, die zich zeer wel bevindt, is gedurende de laatste dagen alleen door het ongunstige weder verhinderd geweest zijn paleis te Brighton te verlaten.

— De eerste minister, lord *Melbourne*, is bij voortduring ongesteld.

— Gisteren heeft de Nederlandsche gezant op het ministerie van buitenlandsche zaken eene conferentie gehouden.

— Te Glasgow is eene groote vergadering van voormalige en tegenwoordige studenten der universiteit aldaar gehouden, ten einde te beraadslagen over de oprigting eener conservative associatie, onder den naam van club van *Peel*, zoo ter gedachtenis der benoeming van sir *R. Peel* tot rector, als om voortdurend te zorgen dat deze waardigheid niet meer dan aan de lieden van de behoudende partij worde opgedragen.

Te Longford in Ierland hebben bij de verkiezingen, groote ongeregeldheden plaats gehad. Het huis waarin de kiezers der behoudende partij vergaderd waren is door het gepeupel aangevallen; en daar men zich van binnen met vuurwapenen verdedigde, zijn er een paar uit den hoop zwaar gekwetst.

— In den nacht van den 30sten December is de smaakvolle St. Petershuis, op Eatonsquare, welke voor zeven jaren, onder opzigt van den markies van *Westminster*, gebouwd was, door brand vernield.

— Uit de westelijke graafschappen en het noorden van Engeland, ontvangt men nog voortdurend berigten wegens de bijna voorbeeldelooze menigte sneeuw die in de laatste dagen is gevallen, en niet slechts den loop der posten gestremd, maar ook verscheiden ongelukken veroorzaakt heeft. Onder anderen zijn te Lewes vijf huizen geheel door een sneeuwval bedolven. Een twaalftal menschen bevonden zich nog in de bedolvene woningen. Na ongelooflijk veel moeite is men er in geslaagd om vijf dier ongelukkigen te redden. Ook elders hebben verscheiden reizende lieden het leven onder de sneeuw verloren; op sommige plaatsen lag dezelve omtrent 20 engelsche voeten hoog, zoodat de oudste lieden zich geen tweede voorbeeld van zulk eene massa in twee of drie nachten gevallene sneeuw konden herinneren. In den winter van 1806 alleen moet de sneeuw op enkele plaatsen in Engeland tot soortgelijke hoogte zijn gevallen.

— Het aantal schepen dat op de engelsche kust gedurende de stormen der beide kersdagen vergaan is, moet, volgens de bij Lloijds ontvangen narigten, zeer aanmerkelijk zijn.

— In Ierland laat de winter zich zeer streng gevoelen en doet weder de armoedige bevolking van dat eiland vreeselijk lijden. De noodzakelijkste levensbehoeften zijn tot het dubbele van den gewonen prijs gestegen; en op ettelijke plaatsen heerschen reeds geducht de verwoestende koortsen.

— Gisteren waren de 3 pCt. gecons. 89⅝; spanje 23⅝; Portugal ..; Columbia 23½; Holland 2½ pCt. 54⅞; dito 5 pCt. 101¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den Januarij.

Bij besluit van Zijne Majesteit is benoemd tot majoor der infanterie bij het Oost-Indisch leger, de kapitein *P. B. Roes*, van de rode afdeeling infanterie.

— Met den 1sten dezer is in dienst gesteld, het te Willemsoord liggend geraseerd fregat *Algiers*, waarover, met eene bemanning van 250 koppen, het kommandement is opgedragen aan den kapitein-ter-zee *J. T. Machielsen*. Over de te Vlissingen liggende korvet *Amphitrite*, met eene equipagie van 150 koppen, is het bevel opgedragen aan den kapitein-luit.-ter-zee *H. L. Tengbergen*.

— Tot burgemeester te Winschoten is benoemd mr. *H. J. Engelkens*, regter van den regtbank aldaar.

— Aan de officieren bij de afdeeling geneeskundigen, en bij de militaire jagers, welke in de residentie garnizoen houden, is weder over het loopend jaar eene toelage verleend boven hun tractement, voor de hoofd-officieren van alle dangen ieder *f* 300 en voor de kapiteins, 1ste en 2de luitenants ieder *f* 200.

— In den loop van het vorig jaar zijn in de Maas en Goeree binnengekomen 1707 en uitgezeild 1692 schepen, behalve de kleinere vaartuigen die langs de binnenstroomen zijn binnengekomen, bij vergelijking met 1835, zijn er 24 schepen minder binnengekomen en 35 minder uitgezeild.

In het afgeloopen jaar 1836 zijn in Schiedam uit zee aangekomen 97 schepen, waarvan 48 met koren, haver enz. en 49 met granen van Liebau, Riga, Griefswald enz., alsmede 54 schepen van Mannheim, Maintz, Keulen en andere plaatsen aan den Rijn gelegen, waarmede en verder van binnenslands zijn aangevoerd 18773 lasten rogge en gerst, zijnde 2367 lasten meer dan in 1835.

Gedurende het jaar 1836 zijn van de reede van Maassluis uitgezeild 352 en binnengekomen 3 koopvaardij-schepen, behalve de haring- en vischschepen.

— In den nacht van 24 op 25 december is de Zierikzeesche loods *Jacob Olree* met het kofschip *Hinderika*, kapitein *B. J. Huijens*, van Embden, op het lager tegen de Noord-Bevelandsche gronden geslagen en door de zware stormen dermate geteisterd, dat de manschap het wrak moest verlaten. Hierbij zijn evenwel de stuurman en bovengenoemde loods omgekomen, welke laatste eene weduwe met *negen* kinderen in de meest hulpbehoevende omstandigheden achterlaat.

— De Waal voor Nijmegen blijft vallende en is thans zonder ijs. Voor Dordrecht is het drijfijs veel opgeruimd; en in de Noord is hetzelve losgeraakt.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (4 Januarij) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 53⅞, 13/16; dito 5 pCt. 100⅞, ⅞; Kansb. 24¼; Amort. Syndic. 4½ pCt. 95¼, 95⅛; Handelm. 185, 185⅝, ¼; Sp. Ardoins 22⅝, 22¾; dito ..., bep. st. 20⅜; dito comp. 30⅝; Metall. ..; ... Gelseb. 161½; Dev. 15; Enkele Bl. Gr. 22½, ¼.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON, A. G. HAYES, geliefde Echtgenoot van A. VEERMAN.

Bergen-op-Zoom, 1 Januarij 1837.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.